

ISLAMSKA PEDAGOŠKA MISAO HAMDİJE MULIĆA

Ifet MUSTAFIĆ

"Najljepša stvar na svijetu je rad udružen s ljubavlju."

(Shelley)

Hamdija Mulić nije najmarkantnija niti jedina ličnost koju bilježi povijest opće pedagogije na ovim prostorima ali bi svakako bez njegova imena ta povijest bila nepotpuna i mnogo siromašnija. Međutim, ono što zavrđuje posebnu pažnju jeste činjenica da je Hamdija Mulić jedan od utemeljitelja muslimanske pedagoške misli na ovim prostorima.

Mulić je, za svoje vrijeme, puno pisao i objavljivao, što potvrđuje i podatak da je iza sebe ostavio petnaestak publikacija i preko dvije stotine raznovrsnih priloga objavljenih u periodici, u vremenu između 1897. i 1944. godine. O problematici kojom se bavio u svojim djelima dovoljno govore sami naslovi od kojih izdvajamo: "Metodika vjerske nastave", "Narodno prosvjeđivanje", "Uputa u početnu islamsku vjersku nastavu u osnovnim školama i mektebima", "Za reformu naše nastave" itd. Što se pak tiče brojnih priloga u periodici, oni čine Mulićev angažirani prozni opus,

veoma začinjen didaktičkim sadržajem. Ovom proznom opusu mogu se dodati i tekstovi pedagoško-kritičke sadržine.

U svakom slučaju Mulić je živio u vremenu koje bošnjačka povijest pamti kao "vrijeme kulturnog preporoda" u kome su njegov trud i doprinos na planu popravljavanja kulturnih prilika kod muslimana neosporni.

Neophodno je naglasiti nekoliko činjenica koje ovog autora s kraja devetnaestog i početka dvadesetog stoljeća čine i danas aktuelnim i preporučuju ga kako stručno-pedagoškoj, tako i široj čitalačkoj populaciji.

Naime, kao pedagog, Mulić se borio protiv letargije i površnosti koje su u to vrijeme vladale u skoro svim obrazovnim institucijama. Odgovornima za takvo stanje smatrao je korumpiranu ulemu (ljude od nauke) i kvaziintelektualce koji su u to vrijeme zauzimali ključne i odgovorne pozicije u društvu. Teza koju je zastupao Mulić bila je da je bilo koja nauka i bilo koje znanje opravdano i vrijedno poštovanja jedino ako oplemenjuje čovjeka. Mulić nije stavljao znak jednakosti između obrazovanja i odgoja, odnosno između obrazova-

nosti i odgojenosti, što je rezultiralo njegovim temeljnim stavom da Bošnjaci imaju mnogo islamski obrazovane ali malo i islamski odgojene uleme i inteligencije. Mulić se zalagao, i svim raspoloživim sredstvima to obrazlagao, za moralni lik svakog pedagoga, tj. svakoga ko je uključen u proces nastave i odgoja, kao i svih drugih javnih ličnosti. Oštro je kritikovao političke profitere koji su neizbježni u svakoj politici a koji svoj vlastiti, često vrlo prizeman, interes stavljaju ispred svega ostalog. Snagu jednog naroda Mulić je vidio u prosvijećenosti i vjeri a propast u neprosvijećenosti, letargiji i pseudomoralu.

Mnogo je razloga koji zavređuju da se o Hamdiji Muliću govori i da se sjećanje na njegov život i djelo reanimira. Tri su ključna. Prvi je taj što je Mulić zaista jedan od utemeljitelja muslimanske pedagoške misli na ovim prostorima i među prvima je koji su govorili o islamskoj pedagogiji kao nauci. Dao je značajan doprinos njenom konstituiranju kao takve i inkorporiranju iste u odgojno-obrazovni proces. S druge strane, njegov, svakako plodan, praktični pedagoški rad na planu općeg prosvjećivanja, reforme prosvjetnih zavoda, nastavnog plana i programa, udžbenika i sl. obavezuje na veći respekt.

Drugi razlog je činjenica da izučavanje i primjena islamske pedagogije na ovim prostorima nisu daleko odmakli od temelja u koje je svoje životno djelo ugradio i Hamdija Mulić. Čak se, po onome što je o njoj od tada napisano, skoro i ne bi moglo govoriti o islamskoj pedagogiji kao nauci. Za ocjenu dosadašnje i razvoj buduće muslimanske pedagoške misli značajno je da se Mulićevo djelo izvuče iz anonimnosti i stavi na raspolaganje savremenoj pedagoškoj kritici.

I treći razlog da se govori i piše o Hamdiji Muliću jeste činjenica da je on, kao i mnogi njegovi savremenici a naši zadužitelji, većem dijelu bošnjačke populacije, pogotovo one mlađe, skoro nepoznat, a to zato što je o njemu vrlo malo pisano a njegova djela je prekrilo debeo sloj prašine u našim bibliotekama.

Iako je mnogo citiran, o Hamdiji Muliću, njegovom djelu i nesebičnoj ljubavi s kojom je radio do sada je vrlo malo napisano. Ono što je pisano (izuzev jednog kritičkog osvrtu Muhsina Rizvića i književne kritike Mulićevog djela "Iz života za život", Hamdije Kreševljakovića) svodi se na vrlo šture

biografske podatke i skroman analitičko-kritički osvrt. Zato su osnovna građa na koju je upućen svako ko se želi baviti životom i djelom Hamdije Mulića upravo njegovi radovi.

Na kraju početka priče o ovom plodotvornom naučniku važno je naglasiti da je Hamdija Mulić bio jedan od prvih bošnjačkih intelektualaca koji se ozbiljno bavio pedagoškom mišlju. Bio je i književnik, a iz samilosti i ljubavi prema mladima izrasla je i dječija proza Hamdije Mulića. Tako se Mulić, s pravom, smatra i jednim od prvih muslimanskih dječijih pisaca. Učestvovao je i u svim značajnijim događajima na planu reforme školstva i prosvjećivanja bošnjačke populacije.

Kroz čitav život i cjelokupno djelo Hamdije Mulića provlači se neprekinuta pedagoško-didaktička nit, utkana u svaku poru njegovog kako teorijskog tako i praktičnog rada.

Zajedno sa savremenikima Mulabdićem, Serdarevićem, Repovcem, Čauševićem i drugima, Mulić je obilježio svoje vrijeme i ostavio vidnoga traga na polju prosvjetiteljsko-pedagoškog rada.

ŽIVOT HAMDIIJE MULIĆA

1. Odrastanje i obrazovanje

Kraj devetnaestog i prve decenije dvadesetog stoljeća bili su teško vrijeme za Bošnjake i njihovu vjersku i kulturno-prosvjetnu afirmaciju. Zbog poznatih historijskih događaja, odlazak Turaka i dolazak Austrijanaca, izbacivanje turskog jezika i arapskog pisma, koje su Bošnjaci već stoljećima koristili, iz administracije i školstva itd., nad muslimanima ovih krajeva nadvili su se crni oblaci nepismenosti i neprosvijećenosti, u evropskom smislu riječi. Među bošnjačkom inteligencijom koja je bila svjesna takvog stanja i koja je ostavila vidnog traga na planu vjerskog, kulturnog i prosvjetnog buđenja bošnjačke populacije, uz Džemaludina Čauševića, Edhema Mulabdića i druge, važno mjesto zauzima Hamdija Mulić, "učitelj u miru"¹, književnik, a nadasve pedagoško-didaktički pisac i znanstvenik.

U nekoj vrsti autobiografije² stoji da je Hamdija Mulić rođen negdje "krajem decembra 1881. ili početkom januara 1882."³, u Konjicu, od oca hadži Ali-efendije⁴ i majke Pašane. Djetinjstvo je proveo

u rodnom Konjicu. Početno obrazovanje stekao je u mektebu i osnovnoj školi u Konjicu. Šire obrazovanje stječe u Sarajevu. Godine 1892. upisuje se u prvi razred ruždije,⁵ čije su se prostorije nalazile na Bentbaši. Iste godine umire mu otac. Nakon završetka dva razreda ruždije, sljedeće tri godine Mulić provodi u gimnaziji. Godine 1897. upisuje se u Daru-l-muallimin (učiteljsku školu) i završava je četiri godine kasnije, dakle 1901. godine.

2. Nastavno-naučna karijera

Završavanjem Daru-l-muallimina završava se i period Mulićevog formalnog i sistematskog obrazovanja. Drugog augusta 1901. godine zagazio je u nemirne vode učiteljskog poziva. Posao učitelja započeo je u Čapljini, u svojstvu pomoćnog učitelja, a nastavio, već iduće godine, u svom rodnom Konjicu, iz kojeg će nekoliko puta pokušati otići, ali u koji će se isto toliko puta vraćati dok ga, napokon, i definitivno ne napusti 1913. godine, seleći se u Sarajevo. U tom vremenskom intervalu Mulić će promijeniti nekoliko bosansko-hercegovačkih mjesta, u kojima će provesti različite vremenske periode radeći kao "učitelj u miru". Tako se Mulić 1903. godine našao ponovo u Čapljini, gdje ostaje samo godinu, da bi se 1904. godine po drugi put obreo u svom Konjicu. Naredni period od tri godine, Mulić provodi u Bugojnu, odakle prelazi u Hrasnicu, kod Sarajeva, gdje službuje sve do 1912. godine. Te godine Mulić posljednji put ne uspijeva odoljeti nostalgiji za zavičajnim i rodnim gradom i odlazi u Konjic, po treći put. Godine 1913. biva mu ponuđena uprava vakufskog sirotišta u Sarajevu što je on, iz samo njemu poznatih razloga, odbio. Pošto je ovu ponudu odbio, reisu-l-ulema i Vakufski saborski odbor, cijeneći njegove kvalitete i sposobnosti, pozvali su ga na tek reformirani Daru-l-muallimin da radi u svojstvu predavača "hrvatskog jezika"⁶ i pedagogije. Sa radom je otpočeo 1. januara 1914. godine. Od tada pa sve do odlaska u mirovinu, 1937. godine, Mulić ne napušta Sarajevo. U periodu od 1926. do 1930. godine Mulić, kao nastavnik, radi na večernjim zanatskim tečajevima⁷ da bi preostalo vrijeme do 1934. predavao u Ženskoj stručnoj školi. U međuvremenu predaje i u Gazi Husrev-begovoj medresi, Zanatskoj školi i "Višoj vjerskoj školi"⁸ u Sarajevu. Nastavni predmeti

koji su bili njegova uža specijalnost su: metodika, didaktika i pedagogija.⁹ Godine 1932. nuđeno mu je mjesto školskog nadzornika u Ženskoj stručnoj školi, što je on, ponovo iz nepoznatih razloga, odbio. I konačno, nakon dvadeset i pet godina radnog iskustva stjecanog širom Bosne i Hercegovine, 12. januara 1937. godine Mulić odlazi u zasluženu mirovinu. Ipak, odlazak u mirovinu za njega nije značio i prekid nastavničke prakse. Od 1939. pa sve do smrti Mulić predaje metodiku, didaktiku i pedagogiju u Gazi Husrev-begovoj ženskoj medresi. Na pragu Drugog svjetskog rata Mulić odbija još jednu ponudu, i to za člana školskog savjeta, a koja je, ovog puta, dolazila iz Zagreba.

3. Vannastavno angažiranje

Hamdija Mulić je bio čovjek velike snage i elana. Njegovu redovnu nastavničku službu pratilo je i niz drugih aktivnosti. Mulić neumorno saraduje u većini tadašnjih listova i časopisa. Kao pedagoški stručnjak djeluje kroz različite odbore za suzbijanje nepismenosti. A učestvuje također i u radu naučnih skupova. U saradnji sa svojim kolegama radi na izdavanju priručnika za potrebe školstva. Kontaktira i sa naučnicima iz inozemstva pomažući im u njihovim naučnim radnjama.¹⁰ Također piše i izdaje i vlastite zbirke i djela.

3.1. Saradivanje u periodici

Svoje prve neposredne kontakte sa časopisima Mulić je uspostavio vrlo rano. Još u Učiteljskoj školi, kao učenik, 1898. štampao je prve radove u zagrebačkom listu "Pobratim". Zatim, od samog osnutka lista "Behar" Mulić postaje njegov saradnik. Sudeći po radovima koje je u "Beharu" objavljivao od prvog do posljednjeg godišta, s pravom ga se smatra njegovim prvim saradnikom.¹¹ Iako kratku, ipak plodnu saradnju ostvario je i u listu "Pravda".¹² Uređivao je prvo i jedino godište "Pouke za narod" koja je, kao prilog ovom listu, izlazila 1919. godine, svakih petnaest dana.¹³ Mulić je aktivni saradnik Gajretove biblioteke a ujedno i urednik dječije strane istoimenog lista. Pored saradnje u spomenutim listovima, Mulić je svoje radove objavljivao i u: "Bošnjaku", "Smilju", "Učiteljskoj zori", "Školskom vjesniku", "Biseru", "Misbahu", "Pravdi", "Vremenu", "Našoj pravdi", "Novom Beharu", "Reformi", "Islamskoj svijesti",

“Osvitu” (Mostar), “Glasniku IVZ”, “El-Hidaji”, “Osvitu” (Sarajevo) itd.

Većinu svojih radova Mulić je potpisivao svojim imenom, dok se u jednom dijelu, pretežno proze iz njegovog početničkog književnog stvaralaštva, koristio pseudonimom: Ata Nerćes.¹⁴

3.2. Borac protiv nepismenosti

Da je Mulić u svoje vrijeme bio priznat pedagoški stručnjak govore i njegova sudjelovanja na brojnim stručnim skupovima i akcijama. Godine 1920. i 1921. sudjelovao je u radu vjersko-prosvjetne ankete koja je održana u svrhu reorganizacije islamskih naučnih zavoda i unapređenja nastave u istima, kao i u svrhu unapređenja vjeronauke u državnim osnovnim i srednjim školama. Nekoliko godina kasnije, 1925., u svojstvu prosvjetnog referenta, Mulić je učestvovao na kongresu muslimanskih intelektualaca koji je u Sarajevu priredilo društvo “Gajret”. Budući da je nepismenost bila raširena pojava u narodu, u tom vremenu, i da su, kao preventiva, osnovani odbori za suzbijanje nepismenosti, Mulić biva izabran u Glavni odbor koji je u Sarajevu formirao Ulema-medžlis. Mulić je važio za jednog od najaktivnijih članova ovoga odbora.¹⁵ Imenovanje članom odbora za narodno prosvjećivanje i analfabetske tečajeve župe Vrhbosna u Sarajevu, 1942. godine, dolazi kao još jedna u nizu potvrda Mulićevih pedagoških kvaliteta. Na planu opismenjavanja i promocije pismenosti Mulić učestvuje i u uređivanju i izdavanju određenih nastavnih pomagala. Tako je 1938. godine, sa Hamdijom Kreševljakovićem i Jusufom Muhićem, uredio “Početnicu za nepismene”,¹⁶ koju je izdala Vakufska direkcija. Uradio je također i plan i program za vođenje analfabetskih tečajeva. Uz Džemaludina Čauševića, Hifziju Muftića i Edhema Mulabdića, Mulić je sudjelovao u izradi Prvog i Drugog ilmhala za prvi i drugi razred mektebi-ibtidaije.¹⁷ Ta dva ilmhala, koji su štampani arebicom, izdao je Ulema-medžlis u Sarajevu. Ni na jednom od njih nije upisana godina izdanja. Ali prema usmenom tvrđenju h. hfz. Mahmut-ef. Traljića, u čijem vlasništvu se nalaze oba primjerka, datum izdavanja pada negdje između 1907. i 1910. godine. Ista grupa autora, kojoj se ovom prilikom pridružio i Hasan

Heremić, izdala je, 1915. godine, “Početnicu za arebicu”.¹⁸

3.3. Međunarodna saradnja

Mulić je svoju aktivnost obogatio i saradnjom sa naučnicima i izvan naše zemlje. Jedan od kontakata te vrste dogodio se 1910. godine. Tom prilikom, kako sam Mulić tvrdi, u Bugojnu ga je posjetio profesor Lajpciškog univerziteta dr. Gustav Adolf Weigondom.¹⁹ Tada je Mulić proveo deset dana s spomenutim profesorom na izučavanju narodnog folklora kod Cincara. Nekoliko godina kasnije, u Konjicu, pred sami odlazak u Sarajevo, Mulića je posjetio profesor Matija Murko²⁰ sa kojim je sabirao narodne pjesme. Iz spomenutih kontakata i iz drugih izvora²¹ može se zaključiti da je Mulić poznavao njemački jezik.

4. Porodica

Hamdija Mulić se ženio dva puta. Oba puta iz Čapljine, i to dvije rođene sestre po imenu Đula i Zahida Hadžić. S prvom ženom živio je do 1916. godine i s njom imao petero djece.²² Drugu, mlađu sestru prve, oženio je nekoliko godina kasnije i s njom imao, također, petero djece.²³ Godine 1917. prodao je nasljedstvo u Konjicu i u Prijepoljčevoj ulici broj 3 u Sarajevu kupio kuću koja i danas služi kao svojevrsan “porodični muzej”, a za koju se veže i jedan dio Mulićevog testamenta: “Moja je vruća želja da se poslije moje smrti naša zajednička kuća učuva i zapravo ništa od pokućanstva ne dira, dok živi mama (tetka) i zadnji naš član ili potomak, koji će biti primoran živjeti stalno u Sarajevu. Ostalim koji žive izvan Sarajeva, neka ova naša porodična kuća bude vazda na raspolaganju, gdje će moći kod svog mira odsjesti i proboraviti. Bože, daj da nam bude i naša kuća stjecište naše međusobne ljubavi i od hajra. Amin!”²⁴ Od 1922. godine Mulić je počeo bolovati od čira na dvanaestopalačnom crijevu, što ga je pratilo sve do smrti.

Osmog januara 1944. godine, u šezdeset drugoj godini plodnog života, preselio je na ahiret Hamdija-efendija Mulić. Narednog dana, devetog januara 1944. godine, pokopan je na Grličića brdu, u Sarajevu.

BILJEŠKE

- ¹ U potpisu nekih svojih djela, kao npr. *"Naša knjiga"*, pored svog imena Mulić dodaje i sintagmu: "učitelj u miru".
- ² Riječ je o rukopisu Hamdije Mulića naslovljenom *"Rodoslovlje Mulića"* (treći prijepis, 1942. god.), koji je do danas sačuvan u staroj porodičnoj kući u Sarajevu.
- ³ Hamdija Mulić, *Rodoslovlje Mulića*, str. 15.
- ⁴ Hadži Ali(ja) efendija, otac Hamdije Mulića, bio je dobar poznavalac Feraida (šerijatsko nasljedno pravo), te arapskog, turskog i perzijskog jezika. U vrijeme kada se Hamdija rodio, hadži Ali-efendija je bio u svojstvu donaćelnika da bi pet godina kasnije bio imenovan i načelnikom grada Konjica, što je ostao sve do svoje smrti 1892. godine. (*Rodoslovlje Mulića*).
- ⁵ Prve državne svjetovne škole, u rangu četverogodišnje niže srednje škole, koje su mogli pohađati pripadnici svih vjera, do austrougarske okupacije, otkada ih austrougarska uprava tretira kao osnovne škole. Polaznici ruždija osposobljavali su se za niža činovnička zvanja. (Više o ruždijama: Hajrudin Ćurić, *Muslimansko školstvo u BiH do 1918.*)
- ⁶ Iako je govorio i pisao čistim bosanskim jezikom, kao neskriveni kroatofil Mulić je često koristio pridjev "hrvatski" kao i sintagmu "hrvatski jezik". Pogotovo je to bilo izraženo u vrijeme postojanja Nezavisne države Hrvatske.
- ⁷ Kao rezultat rada na ovim tečajevima nastala je njegova pedagoško-analitička brošura pod nazivom *"Uzgoj i zaštita zanatskog podmlatka"* (*Hurijet*, Sarajevo, 1930. god.)
- ⁸ A(lija) N(ametak), *Merhum Hamdija Mulić*, u: *Novi Behar*, 16/1944., 2, 32. Budući da relevantni izvori poput *"Muslimansko školstvo u BiH do 1918."* (H. Ćurić), ne spominju nikakvu "Višu vjersku školu" ostaje nam da zaključimo da je Nametak, najvjerovatnije, mislio na Šerijatsku sudačku školu.
- ⁹ Ibidem.
- ¹⁰ Riječ je o profesoru Lajpciškog univerziteta dr. Gustavu Adolfu Weigondomu i slavisti dr. Matiji Murku, o kojima će biti govora u daljnjem tekstu.
- ¹¹ Izuzetak je sedma godina *"Beharovog"* postojanja, kada Mulić nije objavio niti jedan rad u svom listu. Mulić je tako postupio iz protesta prema odluci da se Edhem Mulabdić smjeni sa dužnosti glavnog urednika ovog lista, koju je do tada obavljao.
- ¹² *"Pravda"* je jedan od nekoliko naziva ovog lista koji je izlazio u Sarajevu, kao glasilo JMO-a.
- ¹³ Opširnije: Mahmut Traljić, *"Hamdi-ef. Mulić"*, *Glasnik IVZ*, 43/1980, 3, 265.
- ¹⁴ Nerčes na perzijskom znači "ljiljan". Nepoznato je ima li ovaj Mulićev pseudonim ikakve direktne veze sa Nerčesijom, čije su kako proza tako i poezija bile ispunjene didaktičkim sadržajem.
- ¹⁵ Ibidem, str. 266.
- ¹⁶ Ova početnica se nalazi u Gazi Husrev-begovoj biblioteci pod sign. brojem: S=14.263.
- ¹⁷ Trogodišnji reformirani sibjan-mekteb, koji su od 1914. godine obavezna bila pohađati muslimanska djeca od šest godina starosti, a po čijem završetku se upisivala osnovna škola. (O mektebi-ibtidajama više u: H. Ćurić. *Muslimansko školstvo u BiH do 1918.*)
- ¹⁸ Hamdija Mulić, "Povijest nastave u čitanju i pisanju", u: *Metodika vjerske nastave*, str. 42.
- ¹⁹ Hamdija Mulić, *Rodoslovlje Mulića*, str. 18.
- ²⁰ Ibidem, (Mulić ne navodi podatke o porijeklu spomenutog profesora.)
- ²¹ Kćerka Amira tvrdi da je njen otac poznao njemački jezik i, što je manje poznato, svirao violinu.
- ²² Djeca Hamdije Mulića u braku sa Đulom: Sadeta r. 1904., Belkisa r. 1908., Muhamed r. 1911., Zejneba r. 1913. i Đula r. 1916.
- ²³ Djeca Hamdije Mulića u braku sa Zahidom: Zijo r. 1920., Enisa r. 1922., Amira r. 1924., Ahmed r. 1927. i Sadžid, koji je umro ne navršivši dvije godine. Do prije agresije na BiH, kao posljednji direktni potomci Hamdije Mulića, živjele su kćerke Amira, udata Aganović, u Sarajevu i Enisa, udata Muftić, u Žepču.
- ²⁴ Hamdija Mulić, *Rodoslovlje Mulića*, str. 21.

ISLAMIC PEDAGOGICAL THOUGHT OF HAMDİJA MULIĆ

Ifet Mustafić

Hamdija Mulić was one of the first Muslim-Bosniak intellectuals who seriously concerned himself with the pedagogical thought. He was also a literary, out of whose love for the young ones grew children's prose. Hence, Hamdija Mulić is rightfully considered one of the first Muslim children's writer.

He participated in all of the more significant events dealing with school reform and the enlightenment of the Muslim population. He was a contributor to a great number of magazines of that time, and has produced several of his own publications. He wrote critiques, short stories, sketches, articles, anecdotes...

The complete life and the entire works of Hamdija Mulić are interwoven with the pedagogical theme which pervades his theoretical and practical works.

That which merits particular attention is the fact that Hamdija Mulić is one of the founders of the Muslim pedagogical thought and Islamic pedagogy as a science in these parts.

Together with his contemporaries: Mulabdić, Serdarević, Repovac, Čaušević and others, Mulić characterized his time and left a mark in the field of enlightenment and pedagogical work.

الفكر التربوي الإسلامي عند حمدي موليتش

عفت مصطفىتش

كان حمدي موليتش من أوائل المثقفين المسلمين البوسناقيين الذين اهتموا جدوا بالقضية التربوية. لقد كان حمدي موليتش أديبا، وأدى حبه وشفقته بالأجيال الشابة إلى ظهور مؤلفاته المخصصة للأطفال، وبذلك يمكن اعتباره بحق واحدا من أوائل كتّاب الأطفال من المسلمين في البوسنة والهرسك.

شارك في جميع الأحداث الهامة التي واكبت التجديد في مناهج وعملية التعليم عند المسلمين. وكان زميلا للعديد من المجلات في عصره، كما أنه نشر عددا من المؤلفات. كتب في النقد، والرواية، والمقطعات، والمقالات، والنوادر وغيرها.

تتميز حياته وأعماله بالحيط التربوي المنسوج في أدائه النظري والعملية.

وأهم ما يذكر عن حمدي موليتش هو كونه أحد المؤسسين للفكر التربوي عند المسلمين، وكذلك علم التربية الإسلامية في بلادنا.

لقد ترك حمدي موليتش أثرا كبيرا في عصره وخاصة في مجال التربية والتعليم، وبذلك انضم إلى كوكبة المشاهير من معاصريه أمثال: ملاعبديتش، سردارفيتش، ريبوفاتس، تشاوشيفيتش، وغيرهم..